

Bartnicka, Barbara

Skład Towarzystwa Naukowego Warszawskiego : Wspomnienia pośmiertne : Stanisław Skorupka (1906-1988)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 51, 21-22

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

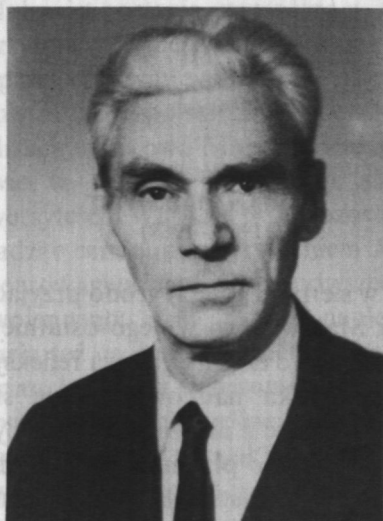
dominującą cechą postawy wybitnej badaczki, Jej warsztatu naukowego, książek, którymi nas obdarzała.

Należę do polonistów, którzy przez wiele lat mieli szczęście i przyjemność znać bliżej profesor Stefanię Skwarczyńską. Nie byłem Jej uczniem. Wiele jednak zawdzięczam wieloletniej znajomości, która potem zamieniła się w przyjaźń, licznym i długim rozmowom, korespondencji utrzymywanej do ostatnich Jej dni. Była wybitnym uczonym, jednym z najznakomitszych polskich humanistów naszego stulecia. I była też wspaniałym człowiekiem, uczynnym, pełnym osobistego uroku, niezapomnianym dla tych, którzy mieli możliwość się z Nią zetknąć. Prace Stefani Skwarczyńskiej służą i długo służyć będą teoretykom i historykom literatury, teatrologom, tym, którym poczucie integracji humanistów nie jest obce.

Janusz Pelc

STANISŁAW SKORUPKA
(1906—1988)

Profesor dr Stanisław Skorupka urodził się 16 lutego 1906 r. w Warszawie. W latach 1929—1936 studiował na Uniwersytecie Warszawskim. Magisterium uzyskał na podstawie pracy *Upodobnienia międzywyrazowe w świetle fonetyki eksperymentalnej*. Dzięki stypendium zagranicznemu miał możliwość kontynuowania studiów nad fonetyką eksperymentalną na Uniwersytecie im. Hum-

boldta w Berlinie w latach 1937—1938. Studia te zaowocowały pracą doktorską *Budowa akustyczna samogłosek polskich*, ukończoną w czasie wojny i obronioną w roku 1945. Od tego momentu aż do przejścia na emeryturę w roku 1976 Stanisław Skorupka związał na stałe swoje losy z Uniwersytetem Warszaw-

skim, którego był profesorem nadzwyczajnym od roku 1961, zwyczajnym zaś od 1971 r.

Zainteresowania naukowe profesora Skorupki poza dziedziną fonetyki eksperymentalnej koncentrowały się na leksykografii i leksykologii. Był on twórcą i współtwórcą wielu fundamentalnych wydawnictw słownikowych: autorem *Słownika wyrazów bliskoznacznych* (1957) i *Słownika frazeologicznego języka polskiego* (t. I—II, 1967—1968), współautorem (z H. Auderską i Z. Łempicką) *Małego słownika języka polskiego* (1969), zastępcą redaktora naczelnego wielkiego *Słownika języka polskiego* Witolda Doroszewskiego. Tematyka jego licznych artykułów i rozpraw teoretycznych oscyluje głównie wokół zagadnień stylistyki, synonimii i frazeologii. Wspólnie z Haliną Kurkowską napisał podręcznik akademicki *Stylistyka polska. Zarys* (1969). Był także przez wiele lat autorem podręczników szkolnych. W ostatnich latach pod jego kierunkiem (we współpracy z dr Eriką Ehegötz) przygotowany został do druku porównawczy słownik frazeologiczny polsko-niemiecki. W uznaniu zasług prof. Skorupki dla polonistyki w NRD Uniwersytet im. Humboldta przyznał mu tytuł doktora *honoris causa*.

Jako badacz języka polskiego profesor Stanisław Skorupka odznaczał się ogromną pracowitością i systematycznością, pozwalającą na doskonałą organizację warsztatu naukowego. W stosunku do swych kolegów, przyjaciół i uczniów wykazywał zawsze wielką życzliwość. Jego zrównoważenie, obiektywizm i poczucie sprawiedliwości predestynowały go do pełnienia wielu szacownych funkcji społecznych w obieralnych władzach stowarzyszeń i organizacji, takich jak Towarzystwo Naukowe Warszawskie, ZAiKS i Towarzystwo Kultury Języka, którego był wieloletnim prezesem.

Zmarł 31 maja 1988 r.

Barbara Bartnicka

MARIAN MAŁOWIST (1909—1988)

Kiedy dwa lata temu, w sierpniu 1988 r. grono przyjaciół, kolegów i uczniów towarzyszyło Marianowi Małowistowi w Jego ostatniej drodze na Cmentarz Żydowski w Warszawie, nie był to czas na głębszą refleksję nad ogromem straty, jaką dla stołecznego środowiska naukowego była śmierć tego dzielnego, niezwykle człowieka. Większość z nas zaprzątnięta była beznadzieją rzeczywistości, później zaś ogrom i tempo przemian na plan dalszy odsunęły pamięć o tych, których w ostatnich latach straciła nauka polska. Warto więc chyba w dwa lata po śmierci przypomnieć sylwetkę tego wybitnego uczonego i pedagoga.

Mariana Małowista poznałem ćwierć wieku temu, kiedy rozpoczynałem studia w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego. W latach sześćdziesiątych Instytut ten kierowany w skrajnie antybiurokratyczny sposób